

**MÚSICA
ANTIGA**

1 DE JUNY

BASÍLICA DE SANTA MARIA DEL MAR

**EL LLIBRE VERMELL
DE MONTSERRAT**

EL SO ORIGINAL. JORDI SAVALL

PROGRAMA DE MÀ

EL LLIBRE VERMELL DE MONTSERRAT

O Virgo splendens
Stella splendens
Laudemus Virginem
Los set gotxs
Splendens ceptigera
Polorum regina
Cuncti simus concanentes
Mariam, matrem Virginem
Imperayritz de la ciutat joyosa
Ad mortem festinamus

Aquest concert forma part del Projecte YOCPA (Young Orchestra and Choir Professional Academies) liderat pel Centre Internacional de Música Antiga Fundació CIMA i compta amb el suport de la Unió Europea. El projecte ofereix oportunitats de formació i feina a noves generacions de músics. Aquest programa combina el treball pedagògic d'experts professionals amb l'aprenentatge de músics joves a través d'acadèmies que es realitzen de manera presencial i en línia. Com a part de l'aprenentatge pràctic, aquestes acadèmies també ofereixen l'oportunitat de tocar amb els conjunts dirigits per Jordi Savall, Hespèrion XXI i La Capella Reial de Catalunya, a diferents sales d'Europa de prestigi i enregistrar CD dels repertoris treballats a les acadèmies.

LA CAPELLA REIAL DE CATALUNYA

SOPRANOS Anaïs Oliveras, Marfa Cristina Kiehr, Elionor Martínez / MEZZOSOPRANO Eulàlia Fantova / CONTRALT Beatriz Oleaga / CONTRATENORS David Sagastume, Daniel Folqué / TENORS Víctor Sordo, Lluís Vilamajó, Ferran Mitjans / BARÍTONS Francesc Ortega, Oriol Mallart

LLUÍS VILAMAJÓ, PREPARACIÓ DEL CONJUNT VOCAL

HESPÈRION XXI

Pedro Memelsdorff, flautes / Béatrice Delpierre, xeremia / Efrén López, llaüt medieval i viola de roda / Dimitri Psonis, santur, guitarra moresca, oud i campanes / Guillermo Pérez, orgue portatiu / Andrew Lawrence-King, arpa i saltiri / David Mayoral, percussions / Ana Nicolás, percussions

JORDI SAVALL, RABEC, VIOLA D'ARC, REBAB I DIRECCIÓ

COMENTARI

per Jaume Radigales

REDESCOBRIR EL *LLIBRE VERMELL*

D'un temps ençà, la relació dels melòmans amb la música del passat llunyà s'està normalitzant. Certament, sempre seran més populars una simfonia de Beethoven o un concert de piano de Mozart que no pas una missa de Palestrina, però els assidus a concerts de músiques d'entre els segles XIV i XVII ja no són uns éssers vinguts d'un altre planeta, uns esnobs o, per dir-ho en termes de rabiosa actualitat, uns *freakies*.

En aquest sentit, determinades peces de l'anomenada "música antiga" (eufemisme per referir-nos a obres que van del poc que ens queda de l'antiguitat grecoromana fins a l'esplendor del Barroc, passant per l'edat mitjana i el Renaixement) ja són veritables "clàssics" i compten, a més, amb un considerable nombre d'enregistraments fonogràfics.

Aquest seria el cas de l'anomenat *Llibre vermell*, còdex montserratí del segle XIV que aplega un seguit de cants i de balls i que resulta una mescla del sagrat i del profà, com a testimoni dels molts pelegrins que pujaven al massís de Montserrat per adorar la verge negra. La veneració mariana i les llargues estades al pla del monestir ocasionaren espontàniament un seguit de peces, de temàtiques i estils diversos, recopilades en un compendi d'innegable vàlua cultural.

La peculiar denominació de l'obra respon a una enquadernació vuitcentista de tapes vermelles, després que el manuscrit original –molt malmès i avui conservat al monestir– desaparegués de la muntanya del Bages durant la invasió napoleònica de principis del segle XIX.

Avui, la recreació del *Llibre vermell* ens permet copsar la bellesa i la frescor d'episodis excepcionals, com ara els cànons “O Virgo splendens” i “Splendens septigera” o els dos fragments cantats en català i en occità és a dir, la dansa “Los set gotxs recomptarem” i el motet “Imperatriz de la ciutat joyosa”.

La popularitat actual del conjunt de peces ha permès la recreació en formats i estils diversos, tant des del vessant de la música “acadèmica” (Xavier Benguerel, Bernat Vivancos) com de les músiques populars urbanes (Elèctrica Dharma, Lídia Pujol), sempre amb la voluntat de mantenir viu el repertori ancestral que forma part de la nostra identitat cultural.

El mateix Jordi Savall, que té enregistrada l'obra des de fa dècades, hi torna ara amb una nova interpretació que, com és habitual en el mestre igualadí, no deixarà ningú indiferent.

LLETRES

Descarrega les lletres del concert [aquí](#)